

Farscada Türk Sözleri

Bey Hadi Tebriz-2005

FARSCADA TÜRK SÖZLƏRİ

Toplayan
Bey Hadi

Tebriz
2005

Kitapda İşlenen Simgələrin Açısı (Açarı):.

< Kök Göstərən.

> Kökdən Törənən.

< > Kök Birliyin Görsətir.

Met < Metatez : Səslərin Yer Dəyişməsi. Örnək : **Sık** < _{Met} > **Kıs**. -Qaş < _{Met} > **Şaq**.

Sözlərin yanında işlenen sayıların açıqlaması:.

- 1. türkiyə. -2. azərbaycan. -3. başqurd. -4. qazaq. -5. qırqız. - 6. özbək. -7. tataristan.
- 8. türkəmən. -9. uyğur. -09. dərləmə sözlüyü. (- **dər** : dərləmə sözlüyü). 10. yakut. -
- 11. qaraçay. -12. monqol. -13. oral altay. -14. xarəzm. -15. kumuq. -16. sənglağ. -17. tuva. - **tarama** : tarama sözlüyü. -ka : mahmíd kaşgarlı toplusu. -əndəlusı :
- kitabi əl idrakıl lisanəl ətrak.

avşın	(< av). avqar. ovamaq aygıtı, silah, yaraq. pusat, sipər.
Aali	< al. ulu.
Ab	< sovp >sov > ov > ob > ab.
Ab tav	ab + tav. ab: aba, abi. abla. böyüklüğü, yukarılığı şışmanlığı gösterir + tab: > təb, qızgınlığ lavşar: yiğmak(ovşan, yovşan.
Abadan	1 < aba: ova: ovadan yoğurtlu, abartu, toplu, bollu, geniş, yoğurtlu abartu\ 2 < ov: yiğmaq (ovqar: ovsar, ovlu: avlu) ova: yiğilmiş. ovadan: yiğcam qab, düzənlənmiş yer.
Acel	< acı, aşı, iti, tüd davranan, yeyin, qıvraq, tələsən.
aciz	< alız. əlsiz, gücsüz.
Adət	alaş < alış: alışmak.
afət	ağıt, ağı, qoğara.
aftafa	(< 1 av 2 kov). kova. qunduq.
Agiterlatin	< aşı. Açı. aşıtmaq, acıtmak\agitator: təhrikleyən, acıtan, aşitan.
Ağales	< ağılış: ağılış, ağmaq, pozulmaq, azqınlıq, yavuzluq.
Ağul	< Ağıl av + İl. heyvanların toplanan yeri (avul: kənd, <u>avmaq</u> : yiğmaq\ <u>av</u> . avqar: toplayan aygıtlı avlu: çevrəli yer: həyət.

Ağuş	1) < avuş < avuç < av\ < ovuc, oğuş7, ağız Ovuc (oğus): qaynak, mərkəz qaynak, kan\ avğuş (av: yiğmak)2) kovuş < kovuk(oyuk). Qab < gücaklamak - kovcaklamaq. 3) qorşav, qurşav, qorşab, quçaklamak (quş = qos, güş).
Ağüştə	< aşağıla, aşağıta > ağısta.
Ahəng	1) < <u>axın</u> . həng ₈ , həngildəmək, vəngildəmək 2) < <u>al</u> . <u>alqa</u> . həlqədə əsas almaq; tutmaq; bağlamaq; çatmaq anlamı var pişahəng < başaxın həlqə/ 3 < <u>akınc</u> , <u>axınc</u> : hicum etmək, qəsd etmək < , hava etmək, qəsd etmək.
Ahüstə	< <u>as</u> . asta, <u>ast -yasta</u> . yasta\ asta, astirtin: alçak, alğın, yaşırlı yassı -yasalaq, əzik, asılı.
Ahüstə -bəstə	< asta -basta.
Axmaq	< ağmıq: çevişik, çönmüş, çönüşük, dönmüş, qarışiq.
Axşic	< aş + xic. aşqıç, < aşlamak\ aşlanan şey.
Axund	1 < axov ₁₂ : böyük qardaş axun, ağa, xoca, törə xoca, törə\ 2 < ağa xan\ <u>əxəvi</u> , ağa.
Ailə	< il: e? .
Aqah	< aqas { s → h.
Aqresiv	<u>aq(x)ınmaq</u> , <u>axmaq\ ağmaq</u> , düşmək, salmaq\ <u>agresor</u> : <u>ağınçı</u> , <u>ağırçı</u> . salan, basan, saldırın\ <u>agresiv</u> : <u>ağınçıl</u> , saldırqın, mütəcaviz.
Alaca	bədaxlaq.
Ālaş	adət < alış: alışmak.
Ālaşvareş	< alış veriş. iş, ilişki.
Alayış	< al. ala -bula. bulayış, bulamak\ aludə: alada: aşiq, bulaşıqlıq < al. aldırılmış, aldırılmış.

Alaylı	> alaylı subay.
Alqunə	< al+ qın. allık, alğın, qızılılıq. ənnik, gülgünə(gül rəngli). qancar.
Ambalajfirans	kombalaj, bağlanaj.
Ançinan	<anca, andak, ançila, ançivila, o qədər böylə.
Ançinanki	ançilik, o qadarki.
Anə(+)	fars dilində 'yanə' eki (<u>rayanə</u> , <u>qostaxanə</u> .-+ yana: bənzəyişi göstərir kudəkanə.
Aram	<ara: orta, aralık\ aram yel: orta yel aram yel əsir\ aram kılıma: orta kılıma, aralık, ara -orta durum: sakitlik, iliklik\ aram -aram: ara sıra, zaman -zaman\ aran: açıklık, iti olmayan, hamar olan\ Aram: ara sıra, hərdən, hərdən birdən\ Aram: aran, uzak, sərik gen gəzinlik, meydan\arqun: aram.
Arastə	< arısta < arı < ar. günahsız, mə'sum, saf, gənc\ arısdə bala: arıstakı yaşı, arıstakı gənc: mə'sum çocuk.
Arayış	ara + yiş, ar: təmizlik, gözəllik.
Arayış	qarayış. ğarayış.
Arənc	< arınc < arnış. arşın. arış.
Arğıavan	< al + qan(yan) alqızıl.
Ari	(< > aydın, arınmış). 1) < arı ¹⁰ : uzaq, açık, uzaq, ərinmək 1 -arınmaq: çəkilmək. 2 -arınmaq: qoparılməq \ arıraq: uzaqraq\ II) < ayrı. ayrılməq, uzaqlığı göstərir \ danışlıqda vurqu simgəsi. bə'li < bil. bəlli.
arqman	< arqulamaqka: aralayıb keçmək, yarıb açımaq.
Arqun	aram.
Armağān	< ərmağan: yolda gətirilmiş; sovgat verrilmiş hər bir şey.

Arman	< 1)ar. aranan < arnan < arman (ar+mən. ara+maq): əldə edilməmiş amac istək.
Arşəlatin	arka (bellənmiş, əyilmiş.
Arşiv	< arka. arxiv, arkiv. (art)\ artyak, arkyak, artcak.
arteş	< artaşmaq: artışmaq. (1. < ar. art. ard. 2. ara: yer. meydən). aralaşmaq. bir araya gətirib, ard arda qoyub, artışibda, birləşmək, çoxalmaq, yığılmaq. qoşulmaq..
aruğ zədən	ağramaq: geri qaytarmaq, gərimək(>).
arzu	< ər+su: ərmək çatmaq+isdəmək.
Asan	< <u>anğ. ançsat</u> : enli, açık, geniş, rahat, anlamaqa əl verişli (qolay ¹), anılan, anıla bilən.
Ası	< aşırı < ac. aş, acırı\ Asav, asıv, aşıv, aşıvlanu, qaynav, issi, qızqın, yarsu ³ . 7, zıqırланu ⁴ < aşı. acı < ac. aş. acırı, aşırı.
Asman	1) < opsam ^{13\ 2)} < us + man, ucman, üsman\ ast üst = alt üst\ 3) aç + man, genişlik\ 4.
astar	(< ast: alt). inis ³ , astır, asdar, islik ³ , içlik, yağırılık.
Astin	astyan\ basılan; asılan böyük sallax. asıx, basıx tıkə, aslıx:astıx > astın.
Asudə	< astırun < dinc, asda. səssiz səmirsiz, sakın\ asudəlik: astalık? .
Aşamidən	< aş + əgamak: yemək. Genişlənmiş anlamda: yeyib - içmək.
Aşena	1 < aş. aşılamaq: aşındırmaq sindirmək, tanışlamaq, öyrətmək\ 2 ^{met} < <u>anğ.</u> anış, tanış, öyrənmiş\ açına\ aşna : anış: anılan, qanılan. aşna olmak <u>əşinmək</u> , əşnəşmək, doslaşmak, <u>əşənlik</u> :

	anğşalamak, aşni olmaq mən sənə, buni aşılarəm: öyrədərəm\ aşılamaq: təlqih etmək: yakınlaşdırmaq: içərləmək aşnalık: isnaşlık, yakınlık, ışıklık, ürəkdəşlək. aşni: sevgili. eş: bərabər, yoldaş. aşni: çoktanki, bayrı, əsgı.
Aşkar	açkar < açık + ara. aşkara < açık + ara\ 1) dışkar. 2)apçıkmak ₉ : dışarı çıkarmak: alıp çıkarmak, tanış qılmaq.
aşqal	(< >aştal) xırda, tağar dibi..
aşqara	1. < eşik+ara. dışda olan, görünən. 2. < açıq+ara.
Aşna	aşnuğı: əsgı, tanış, qədimki, əvvəlki aşnığı adətlər aşnığı azgınlıqlar aşnuğu xanları türk dili aşnuğu dildir, türklərdə aşnuğu eldir. aşnuğu yuvamız.
Aştı	aş + li. aşılı, yakın: aşılanmış aştı dadən: aşlamaq.
Aşub	aşıv, asav, asıv, aşıb: aşıp daşıp, aşmak daşmak, aşmak. aşıplanıp aşıvlanı, aşuv, aşırı, daşırı, aşulanu ₄ yarsu ₃ . 7, qaynav, yarsu ₃ . 7, zıqırланu ₄ .
Aşıq	< aşqın.
Ataşlatin	ataç.
Atəş	1)otuş, ötüş 2) atışmaq, atmaq, dışarmək..
atəş !	ot aç !..
Avanacı	< avantaçı: aldadıcı, dolandırıcı.
Avara	< aylan: <u>aylanan</u> , <u>aylak</u> , dolanan.
Avaz	< ovaz < ağız. obon, tavış ₃ . 7, davış ₄ , dobuş \ hava.
avşın	(< av). avqar. ovamaq ayqıtı, silah, yaraq. pusat, sıpər.

Ayeş	1) < aydamaq : sūrmək, qoğmak, tə'qibetmək\ aydalqan yer: srüeülmüş topraq\ 2 < əriş. 3 < ayışmaq. dəğişmək, gəlişmək.
Az	< ac(tamah, vələ'). <u>öc</u> (acımak, açık) xəşm: xışım: qızım.
bace	^{met} < çaba < çapa: çapıq. deşik.
Bad	yel\ pat\ badırangımaq: patlamaq\badramaq: patramaq.
Badə	< bardakın bir biçim.
Badyə	bardak başqa bir biçim.
bağaj	< bağ, mane'. tutur.
Bağça	< bağcık < bağ. bağlı yer.
Bağme	< boğma : boağa taxılan boyun bağlı. gerdənlik, fellah qadınlarının taklığı gümüş kolyə.
Bağvancı	< baxçıvan.
Bahadür	< bağatur < bat. batır: batur, batar, batan (< batırmaq, batmaq): güclü, yeyin, çapat, qəvi, güclü, igid, atan, dələn, bərk,iti,tikən, dəli, sıx, gobut, möhkəm, önəmli, böyük, bol, zəhli: səsli, daşlı başlı, enli, sivri, zirək, uslu, simitən, qalın.
bahar	yazbaşı, ilkbahar.
Baxsə	< bağ. dizi, sıra, duvar daşlarının hər bir sırasına deyilir. qor. rədif, sıra, rədə, səf.
Baxtər	< batkər: batış.
Baklava	< bağlamaq.
Baqi	bağıł < bağlı.
Baqingilisi	< bağlama.
Bal	< dal, qanat..
Bal_{fars}	< dal. balağ, qanat.
Bandaj	< band. sar, qurşak, çənbər, cuba ¹¹ .

Bang	< yang, yanık. Tanq sözü ulu, büyük qab, qazan demekdir (>tanqri, tenqiz) 'bank' 'tanjın' bir başqa ağızlığıdı.
banı	< ban: ulu, büyük, ileri gələn(necəki 'xan'dan 'xanım', 'bəy'dən 'bəyim' olub, 'ban' (: bəy)danda 'bani' (: xanım) düzəlib.
Bar	(hasil) < bar. var. bəs. barış, varış, bəsiş, barlanmaq, varlanmaq, barışmaq, bəsişmək: gelişmək, yaraşmaq.
Bardu	< bir də.
Barə	< bağasındə < bağ. bağa, üz, dövrə barəsində, dövrəsində, yönündə, üzərində, görəsində, dövrəsində, aykasında: aykanlı 2 < bərə < bər.
bargah	< barınağ: oturulan gözlənilən gizlənilən qalan yer. \ barınqa, varınqa, barıvgə = barnak, varnak (inqa < met > nak): barınmaq yeri.
baru	< bağu: tikilmiş, bağlı, duvar, hisar.
Baskul	< bas: ağram. baskı, yük, ağram, ağırlık.
Başbuzuğ	başbozuk: əsgəri olmayan, qarayaka.
başlıq:	padaş < başad.
Batıl	batmış, boş, dağılmış, cummuş.
Baz(+)	1) < bar. var. 2) met zab < zav < sav < <u>səv</u> , sev. istəmək əlaməti.
bazar	(< basar: toplam, yiğnaq). uçar. bazar başı: çarşı ağası, müfəttiş. bazar(a) tutmaq: bazara çıxarmaq.
Beçki	< biçqi.
Beh	(heyva) < bey. beşük, beş, bəş,böyükbiqalmaüzbək: <u>beyalma</u> heyva(böyük alma).
berkə	< birikə: birikmiş, yığılmış.

Berqol	barqal: burqul < bulqur.
Berrem	buran, buruntu, buru, burmak.
Beruzkərdən	< pürüz. çıktı, çıkış, doğuş, oluş (< basur < bas).
Besyar	< bəs. şişik, bəsəlmış, bəslənmiş, qidalanmış, çox, bəsər, bəyər, beyer.
beyukani	< bəyganı(: bəy edilmək törəni). toy, düyun.
Beyzi	böyrə.
Bezəhkar	< pozurkar < poz. Pozmaq. oyunbozar (>iyunbaz) bozakar, bozılmış, bozğunçı.
Bə'zi	< biraz, birnəmə.
Bəççə	< beçə < biçik, biçilmiş, kəsik, xırda.
Bədrəqə	bırağ, buraxmak, (baruğa, varuğa).
Bəfa	< bağ. bağa (Bakşı(asıq)): < bağ. bağlanmaq: aşiq olmaq, bağlı: məftun, vurqun. bağlanmaq: aşiq olmaq: vurulmaq, qapanmaq, söz vermək, anlaşılmaq).
Bəhram	< bayram.
Bəhrə	< bar. bərə < pöhrə. bara < pür. tür. tör. barlağ.
Bəxşis	< boş. boşuq: boşa vermək, boşamak.
Bəqavulfər	şahların yeməyini dadıl yoxlayan < bak. baxmaq, bakıcı, bakan, qarayan, dadan.
Bələd	< bilit, bilən, biləyən.
Bəlgür	< böl. bölgür.
Bə'li	< bil. bəlliəri: aydın, arınmış.
Bəlva	< bulamaq. bulağa, bulğan, bulanış, bulğansık, buriyakı bulağay: qarışdırıcı, bulandırıcı.

bərdaşt	< bağdaş: bardaş. boğdaş. bağdaş quruş, çerçivə, quruluş..
Bərəkərəb	< bərk. bərq kaşgarlı: bərəkə, iti, bərk, bəh, pək (barrak, qıvrak).
Bəsarət	< başarıt bəşarət < başarıt, bacarık.
Bəsəndə	yaxci, qanık verən < <u>bəs</u> : düzən, ars, aras: təmiz.
Bəstə	1 < bas. basmaq, doymuş, bıkmış, bağlanmış, tıxılı, basılı, basu, basut 2 < bəstə < bəsləmək: doldurmak, toklamak.
Bəşarət	başarıt, bacarık.
Bəşşavış	başçavuş.
Bəvasıl	< basurərəbi < bas. basmak basrıq, basıq, basılmış şey, yançakda dışarı basmış et.
Bəylik	< bəylik, bir bəyin yönətimi.
Bəyməzfər	bəkməz: qonaklı şarabı, şirə < sirə, rubb, doşab.
bildəmək	> bələdləmək.
Biləkfər	< bil. bilkə, töhvə.
Bilit	< bil. bəl. bəlgə.
Bilok	< bölik, böyük.
Biloğage	met < <u>qapolaj</u> .
Biluğ	1) < uluğ, ulunc, ullaqan 2) < bil. bilgil, bilgir, bilqıl, bilən.
bisküvit	met < <u>bəksimit</u> : bərkmiş, qurumuş, suxarı, qax.
Bişə	meşsumer, meşəl 1) bükə: sıx ağaçlıq 2) biçə(< biçmək).
Boğaz	< boğaz, dargeçit, kanal.
Boğşaərəb	< boğça, bukcə < bük boğum: boğ = bük. düymə.
Boğz	< boğaz < boğsamak: hökütmək, boğsak: sıkılmaq, boğulmaq basılmaqlı met > bosğak, bozğak < bas.
Boxar	< buğ < bük, bükən büküt: bulut.

bolənd	şüdən: < bulaşmaq, qalxmaq, yüksəlmək, ağışmaq, dağışmaq.
Bolgur etmək	bolmağur gəp ⁶ , bolboğon gəp, bolgosuz, anlamsız, hədər.
Bolhəvəs	bol (çox)+ həvəs, çoxhəvəсли.
book	< bükmək.
borc	pürc. (< por. bor. pur. pür) bu sözlərin hamısı çıxıntını, pürçümək işlərin gösdərir.
Bostan	< bəs+ lan(t < >l = tan = lan).
Bouketfiransa	< büküt, büküh, dəsdə, bağ.
Bozəhkar	< pozuk. bozarkar, oyunbozar > oyunbaz.
Bozəkkarı	< pozuq. pozqun.
Bö'd	d < >y < boy.
Böhran	(< burkan. boran, bulğan, burğan düğüm). burulu, dönüm, dağdarışış yetməzçilik ⁸ , tənglik ⁶ , sınılış ⁷ , qırqın.
Browningilis	bırouz: borc.
Bu	iy, qoxu < bur. bürümək..
bini	< burni < bur.
Buçak	< bıçak\ buçakci.
Buxar	< bük. buğ, ciğə, izqara.
Bulgur	< bölgəməq: bölmək\ < böl ; bölgür.
Buluğ	1) bilik, biliğ, buluk\ 2 ulu > uluğ > buluğ: böyük.
Burcumə	< bükük. bağum.
Burqi	< burmaq. burma bir çeşit girdə çörək < burqu.
Bus	< öpüş > öbüş > öbüş > büs > bus\ öbüv.
Buta	3. hərşeyin üstündə olan oyuq qazıq qozuq iz. rəsm, nəqqası. (> bute. butəkari).
Butonfiransk	< bütün: qonça. tumurcuk, bitmiş, yetmiş.

Buya	< boyal bur\ buyaci.
Buzuk	bir çeşit tambur.
Bərraq	< bərraqlamaq, bəritmək: bərətmək.
Cacherfirans	< qapmaq, gizləmək.
Calib	< çalıb, çalpan, gözə çarpan.
Casus	< çəşut. ilgilənən, öğrenən, maraq göstərən.
cehiz] < köçüz?).
Cemə	yuma.
Center	kenter < kend. topluluk, yiğim, qurum.
cəbbar	< çapar.
Cə'bə	< cım + bə. cumbə, kumbə, kombə, qabırqa: qutu, bəsdə, qabırcak ₈ , qısqın ₃ .
Cəfəng	< dəpəng. dəpmək: təpəng. təpmək: bir sözü təkərləyib durmaq.
Cəhd	< çalt, çalası, çalasın, çala -çala, çappak, sürrəkli, iti, yeyin, çalt, tez, basım.
Cəla	< ciyla < yılğa.
Cəld	< çalt < iti, yeyin, tez, basım, çalasın, çala -çala, çappak, sürrəkli.
Cəllad	< sallaq < sal. salan (s = c).
Cəng	< çanğı. gürültü yüksək səs\ cəncal.
cəng alat	yaraq yasaq.
Cəvidən	< çeynəmək.
cəvidən	kovlamaq.
cəvidən:	kovlamaq:.
Cəviz	göz < kovuz.
Cihaz	< yiğac, topuntu.

Cilov	(atın ovsarı) calın, yelə.
Cima'	< cəm. cəmləşmək, Qolaylaşmaq: yakınlaşmaq, yanaşmaq, birləşmək.
Cinah	< çanaq, qanat, qol.
Cof	< kof, kov.
colge	< çökək. çəpel. çəpellik ki özlü(bərk, yapışqan) qara palçıqlı su yatağı(ki ayaq basdığda).
Cre -püsküllatin	< qri -püs. ala toran.
Cu ək	< su: sevli cu(+) < çı = istilaçı > istilacu(danişcu < tanışsev.
Cu(cuv)	civ < yiv, qıv < iv: cola, yova, yuva, oyuk, təxdədə torpaxda olan oyuk.
Cuyacu	soracu\ cuyacı: < soracı.
Cülgə	< çal: kəsik, alçaq yer, cola\ çökəlgə, lıgli toprak yer.
cüvə	< sıviq: civiq sulu, suyuq, ərik, 2. yapışqan.
Çabok	< çap. çapık, çapmaq, çabış ¹¹ , çabış, çapık, çapak: qaçmak, çapmak.
Çaboksəvar	< çapık + sürər, çapıksürən.
Çador	< çadır < çat.
Çadorşəb	< çarşov, miz örtüsü, şarşo ⁷ , pərdə.
Çağ	1) < çağlamak: doldurmak, düzətmək, cəkləmək. 2) < çək. tutar, tutum, çəkimli, ölçülü, kök.
Çah	< çal = çat = çak = çat = çap = çatlıq, çapılıq, açıq (çuxur, gen, boş, çalmak = boşaltmak, oymaq, cırmaq)).
Çah	< çağ. çat: su dəliyi, çala, su çalası.
Çahar rah	çatar, çatraq, çatriq, qavşaqq ¹ .
Çaxan	< çak. tak, takılmış, doğru olmayan, çakma, saçma, takma, yalan.

Çak(جاک)	< çək (سینه چاک) < çək : < çək. çəknəməq: yarmaq, şəqqələmək, yaltamaq, yartamaq.
Çakər	< çək. çəkmə, işçi: çəkər, çəkən, çəkək, çəkkər sizin çəkəriz: sizin çəeriz\ çəkərçilik etmək: işçilik nökərçilik etmək..
çakər	çəkər < çək: kiç\ çəkik: kiçik\ çəkərək: kiçirək: az, balaca.
Çaq	< çək. çəki, çəkim, ölçü, sınır, dözüm, tutar tutum, həqq, huquq.
Çaq	(pota)(çağ sözü, türkcədə <u>"ölçünü"</u> göstərir < çağlamak: doldurmak.
Çalak	< çal. çalıq: iti, çapılıq, hızlı çaltaq < çalmaq.
çalak	< çalıq < çal. (çalmaq).
çalak	< çalqaq < çal.
çalak:	< çala: tez, iti, göz qipimi.
Çale	Çal < çalmaq. çala: boş.
Çale -çule	çala -cola < çal\ çala: çale = boş\ çalamaq, çalmaq = boşatmaq.
Çales	< çal. çalış, vuruş, vurub vurulma\ çaltaşıkl\, çalbaşmak, hız, tiz, tez.
Çales	< çal. çalış: çalış: iti, çalışmaq\ < çak: çakmaq: çakis\ qaqlımaq: vurulmaq. sapılmaq.
Çalğuzə	< cılız\ cıv cəviz.
Çanak	çağnak ₁ = çäglak (çalınmış, qazılmış, qaqlımiş) 1) < çak. çakmaq, çapmaq, vurmaq, qazmaq. 2) çal. çalmaq, çapmaq, qazmaq 3) çarп. çarpılmış, çarpık.
Çanqur	< çal. çalqur, çanqur\ çanğıçı: çalqıcı.
Çapandən	< çapamaq, təpəmək.

Çara	1) met < açar\ 2) met < araç. çatar.
Çarçubə	< çər + çevrə.
Çarpaya	çatı. çatraz, çatyapa\ çatalqa, çalqata, çaltaqa, çataya, çatala.
çarpaya	< > çarpaq < > çapaq.
Çaşnı	< çeşni: nəxşə. dartım, dad, dadım, çəsit, <u>çəsit</u> < çəkit, cür, tür\ çeşit: qalı nəxşəsi əlvan, rəh bə rəh\ çeşitli: nəxşəli, çeşit çeşit: cürbə cür\ çashnıçı: şah qulluqunda yeməyi ilk dadan, çashnıçıbaşı, çashnigar.
Çendəş	< çimçiş. çimçəşmək.
Çeşidən	< çək. çəkmək, dartmaq > dadmaq, dad, dadım.
Çəşmə	< coşma, coğuşma, cışma, cişmə, şışmə. (çeşmə < deşmə) < eşmə : dayaz quyu < geşmə < çıxmə, çığanak ₇ , şığanak ₃ , şışmə, kaynar ₄ . göz, göz qaynar, gözəv, göz, gözbaş, gözləv, bulak.
Çeşmə	< deşmə.
Çet	çet qoftən < çet ₃ . 4. 6. 7. 8. 9. dış, yaban, yad, yava.
Çək	əndazə, Çak ₈ : çək aşa ₈ , baş aşa ₂ , Ölçüdən aşmaq, çəki, çəkim, çağ: zip, kip(> çəke dəhan).
Çəkandən	< çək. çəkmək, çakmaq, şakmaq.
Çəkə	1) < çiy. Çiyə: düğüm, düğün, damla, damcı\ çəkidən: çiyilmək\ 2) < çök ; <u>çökək</u> , çökmək.
Çəkələmk	qışmaq, hədələmək.
Çəkidə	1) < çəkilmiş\ 2) < çərdək < çəkirdək < cirgə < çiy, çiyə.
Çəkləmək	sınırlama, şəkilləmə, yasaklılama, yasalama.

Çəmbər	< kombar, komalaq, kommar, gombır, gombıl\ Çənbər < yön. çönmək, çevre. çevre bərə, çövrə.
Çəmədan	< 1) yum. sum. (y < >s: yumurta: sumurtabulqar) 2) cəm - cüm, kom. comalan, komalan\ cummaq, cəmə: dəsdə.
Çənbər	1) < yön ; çönmək, çönbərə 2) çevre. çevre bərə, çövrə.
Çənd	kança, neçə? .
Çəng	< çal. calmaq, calqamaq, çanqlamaq > çəgləmək > çəngəmək > pəncəmək.
Çənqal	çalqal < çal. calmaq, yırtmaq, qoparmaq. yırtık, yırtan\ < çanğ:oğuq, oyuq, cırıq\ < qıynaq < <u>gay</u> . <u>gay</u> : əyriliyi göstərən kök. qayqi, ciynaq.
Çəp	əyri < = çaprik < çarpık < çaprik < <u>çap</u> : sınmış, düzlüyü itirmiş, əyrilmiş, yana yatmış\ 2) < sap. sapmaq, şaşmaq, çasmaql\ < şas. şasmaq (ş = ç) çası\ çəpras < çarpaz: çarpık.
Çəp	< çası. şas(şəp göz: ças, şa.
Çəpər	< qapar < qapamaq.
Çəpras	< çarpaz: çarpık.
Çərx	< çək. çəkmək, çəkər, çəkək, fırlanan\ çığrık\ çıxrıq.
Çərx	sarkərəb < çakır.
Çəridən	< <u>çeyləmək</u> , <u>ceynəmək</u> .
Çəsbidən	< <u>çapasdırmaq</u> , yanaşdırmaq, yamandırmaq.
Çəşidən	met < çək. çəkmək, dadmaq.
Çətr	çadır < çat.
Çidən	< çin: sıra, rədif.
Çindişavər	< çındır: əsəb, sınır (hırslındırən, nifrətəvər: yoksuz, yakımsız, gərəksiz, məzəsiz, göyülsüz, irgənci).

Çıraq	(ç < >y) <u>yıraq</u> < <u>yarıq</u> : ışık.
Çirukidə	çürük = çevrilmiş.
Çoban	< qovan, izləyən, kovanlamak: kovlamak: gözləmək\ çulğan? .
Çombatə	< çöməlmək, çömbəlmək.
Çozidən	çosidən, cezmək.
Çupan	çulğan? .
Çün	<u>< üçün</u> .
dalac	> çığır bağır. dava dalaş..
Daldız	1) dələn, mətə, direl, qazma, qazıb götürməyə yaranan ayqıt, çəkiş, qaqcıc, dövən, dövək. 2) ağaçdan oyulan arı kovanı pətəyi 3) ağaçdan oyulmuş qab qacaq yayıq.
Dana	<u>نما</u> . tanqa: tanrı. bilgə.
Daneş	< tanıq, tanış, bilim = ilim\ Danişcu daniş < tanıq + cuv < suv. söv. sev.
Daneş	tanıq, tanış, bilim = ilim.
Daruğə	tərxan.
daruğə	< durağa < durağan..
Da'va	< döğ. doğmə > doğvə > doğva > da'va, dağılma savışma, savma, rədd eləmə.
Davam	duram.
Dayırə	dövür. diğirqık, təgərg: < toqaraq: girdə, tuqaraqça, tövərək, təkər, tayer, dinqır ələk, dinqır sac; əlim xəmir qarnım ac (ələk girdə, saz girdə) < dövürə, dövrə.
dayrə	< dəyrə, dəğrə, dəyrə, dövrə.
Degərquni	degirganlık, dırğırganlıq, dağılganlık.

deq kərdən	< dığlamaq < tıqlamaq: tikmələk, tikləmək, tikilməkr doymaq, dolmaq: bıqmaq. boğulmaq.
Delavər	< dalavar: dalbar, dalpar. dalbar: vurqun, batan. batur. dalaşman.
Delir	(< dalıq. dəlik, dəli). daluq, dalmış, vurqun, batan. batur. dalaş..
Delir	dəli. çalı.
Denirus	< dan. gün, dan atmaq.
Dentelledantel	< dən dən (dəl dəl dil dil diş diş).
deraz	dirəş, dirəz arqacında dirəzən ipliklər kimi. bez arqacı dirəzisi kimi bir birinə hörülür..
deraz	< dir: uzanan, davamlı dayaqlı. dirəzin, dirəzən: toxumaçılıq dəsgahlarında gərilən tir tir çəkilən ip.
derəng	durunqulu, quşqulu, düşqulu, düşlü, donsuq, ayyuq özgü.
Deşnə	< deş.
deyləm	< dilmək: uzun ensiz yarmaq. dilim kəsilmiş hər bir şey. dilim dilim etmək.
dilmə	dirək(dörd bucaq kəsilmiş).
Dəbar	< dəp. təpmək. dəpərli, təpərli.
Dəd	< did. didmək, yırtmək\ < didək.
Dəf	< təpmək.
dəf	< təpə. təpmək.
Dəfe'	1) < dəfə < təpə\ 2) < dəğ, dəgmək, dəğən > dəfə (Neçə: eçə, neçə dəğən: neçə dəfən.
Dəhankəzəz	zuvanp, uzvan (dəman > zəman: d < > z < aziqvan > dəhan.

Dəhliz	< daldız. dalquc: (bir yerin şeyin girib çıxmağa yarıyan oyuğu, kovanı: dalanı), dalan, ağacdan oyulmuş arı kovanı, dalınan yer, giriş, dalanğ, sənək ⁴ , qurp ⁸ , kəvilən oyulan yer, çunq, genq, cuxur: qar.
Dəxil	< taxıl < tak\ taxılmış,taxılmax, girən (girim, girmək) dəkəqış.
Dəqiq	< tak. takık, yer bə yer.
dəm	< dan. tam..
Dəndan	< dən -dən. diş -diş, böyük -böyük, dəndə.
Dərəcə	1) duraca(durmaq) 2) dərcək (dərmək).
Dərviş	< dövriş < dövr. dövrələyən.
dərviş	(< divşir). çevrilmiş, çönmüş, dönmüş, qarışmış. divşirmək: çöndərmək, çevirmək.
Dəstəndaz	(söz bə söz fars dilinə köçürülmüş. dəst = tuatar. əndaz = atar) < atar -tutar, əngəbə.
Dəst	< dış. dışıt, dışarı, qır: şəhər dışı ¹ , boş, geniş yer.
Dəst	< dış. dışqaru, yaba, yabani.
Digər	< deyışik: ayrisı.
Digərdiisi	< deyışiksi, dəyışikli.
Diqqət	< <u>tik</u> ._tikmək(tikmək: bir biri üstünə qoyma,dikətmə, takmaq tıkmaq).
Diro	< dəru. dara. daramaq: tarazlamaq, təmizləmək, yatırmaq\ < dərmək\ < oru. (biçmək : oruv ⁴ , orü ⁴ , sabıv ³ , ormək, çabu ⁷)\ < dərik, dərmək. terudəru ⁴ .
Diyaloq	diyelək: ağızlık.
Doçar	1) < düşər 2) tutaş almak, düçər olmak.
Doxtər	oğrat (arvad),tuxumluk, öğəlik.

Dokkan	< tüqqan, tükəl: tüqqələn yer, töküp yiğan yer. bütün.
dokument	< toxuma.
Donbalan	< dön. çön. dönən\ çönən\ qayıdan şey, köppələk.
dor o bər_{farsı}	< dövrəbər: < dövərək, mihit.
Dord	< torta < durmak. risub.
dord	(< tortu < durdu: duran, qalan, yağ şuci(şarab) sözüləndən sonra qalan çökək). çökən, çökək, çöküntü, çirk, daşaq.
Doroşke	1) < sürüşkə(d < >s)\ 2) met daşurqa.
Dudman	< düd. düdmək, tütəmən.
duğba:	< dovğa, bozca aş.
Duxan(iyat)	dütən, tütən, tütün, dutsülüyən.
Dun	< tün, qara, alçaq.
dur əndiş	uzaq görən xaralqan.
Duruğ	< utrukqə, yalan.
Dust	.< tus (< tuşmaq. tuṭmaq).
Duşidən	< döş.
Duvar	1) < topar 2 < dur. durar, duran.
Duzaq	tutaq (t = z) tutsaq, dustaq, toz = tor = tut. tozak = torak, tutsak\ tutaz < düşək, düzək: tor, bənd.
düq kərdən	bıqmaq, tuqmaq.
Emes₄	nist.
Eşenlik	<u>eşinmək</u> , aşna olmaq, doslaşmaq, anışalamak.
eyvan	< yayvan. genişliyi genliyi çatdırın söz. açıqlıq, yayılğıq.
əba	abamaq(> əba' kərdən). gizləmək, saklamak, örtmək, ürkmək.
Əbər	< aba: uca, böyük, yuka (uparisanskrit,hiperyunan) abi: ağa.

Əbus	< kapus: üzü qapalı.
Əcələ	< acı, acıl, asıq, acıq, acıl. < alakca ₈ < al alakca gəl: tez gəl.
Əfsər	< ovsar: sürən, sürücü, başçı, yiğan, öndər.
Əfsun	< av: ov: yiğmak, toplamak, almak, əhatə etmək\ avsunlamak: durdurmak.
Əğrəb	< əğri. əğri quruq.
əhli	(< ek).
Əhli	< ek. əkli, əkili, əkdi ₈ , əkilmiş, becərilmiş, örgətilqan ₆ , əldəki ₈ Əhliləşmə: əkilmiş, yerləmə, yerləşdirmə, uyqunlama, ədəbləmə, dəbləmə.
Əxtər	yağtil : işıltıl. yaktı: aydın.
Əqrar	< ek. əkəmək: əker işlərilə bağlı aqronom < əkrəmən: əkərman: əkinçi, tarım uzmanı, tarımçı.
Əqrar	< ek. əker: əker işlərilə bağlı aqronom < əkrəmən: əkərman: əkinçi, tarım uzmanı, tarımçı.
Əl	barmaq.
Əlaqə	iləgə, ilgi < il. iləşici: bağlayıcı. iləgiləşmək: ilişqi qurmak.
Əlcəqərəb	< alçaq: dəğərsiz, aşşağ.
Ələngu	1 < alanğı < alıq: tağma, dağma, taxma (gövdədə qızda qolda qulakda dağlanan simgə, olan bəlgı, taxılan əlamət\ 2 < əl əngi.
Əli	< ulu.
Əлиз	< ulus, ülüs.
Ənbuh	< ənbik ₆ < ənböyük.
Ənbərci	< ənbərci.
Əndişə	anğas ₈ , anğasa ₈ < anğ.

Ərgəvan	< al val\ al val yəmşək\ al val toyuq.
Ərşəd	< ər + sak, ər kimi ulu, böyük.
Ərus	< ərmik. ərmək. gəlin.
əsgər	(< açqar. açraq) açık, gözü açık.
əşirə	< əşrək. əşir < əşirgənmək < əş: tanış, qohum, birliyi bərabərliyi göstərən söz, yaxınlaşmaq \ əşrəmək: qohuluq edmək.
Ətir	< ötir.
Ətsə	< atsə < atmaq işi. necə türkdə "ağsırmak < ağımaq işi, qalxmaq işi.
Əyan	< oyan. oyanma, bəlirmə işi, ortaya çıarmaq.
Farasat	barasat, varasat, çatış.
Fesqilifas	qısıq (q = f).
Feşordən	bas. qıṣ. basırmaq, qısırmaq.
Fəravan	< baravan, bol, baqır, köp, kan.
Fərsəng	< < barsanğ, varsanq: varılmış aralıq, məsafə\ türkdə olduğu kimi: ağaç (fasılə ölçüsü) < ataç (t > ğ) atılmış oxun sürdüyü araya 'ataç' deyilir.
Fikir	< tekir (təkər). tekirlənmək > fikirlənmək - pekirimək - tekirimək - fekirimək, fırlanmaq.
Fıraq	< qıraq.
Firiştə	< baruştə: barış + ta savçı, elçi çatdırıcı, ara. qatnaşçı, yumuşçı < yumış < yum.. yummaq, calasdırmaq, elçilik, irtibat.
Fisq	< pis.
Fisqılı	< cıqqılı.
Fişar	basar, qısar.

Front	burun.
Gah	< çağ.
gavduş	< kovduş.
Geran	< karan: kərən < kər: böyük, ağır. kalan (yekə odun, böyük ağaç, çok karlı pul: çok pul varlı karlı. kalan)..
Gerayeq	-1) qar. qarmak, qaramaq. kermək, gərmək, çekilmək. -2) < qarayış: üz tutulub baxılan. tərəfli əgarayış, bəkmək, meyl.. < girmək\ girayəndə:.. girayandəkpəh < giryənsək\ girayış < girəyiş.
Gesyan	< qusma < qus, bulantı.
Gəç	< kırəç.
gədə	< qıtıq: qırılıq, eksik, alçaq, çatlaq olan kimse.
gəhvare	< kovara < kov: kovuq, oyuq, biçik: beşik.
Gəlyan	< qalxan.
Gənc	(< gen > kan) genli, genlik, bolluk, bərəkət, özgür, ərik, ərgin.
Gəncinə	gənc < kan. gen. kan < gen. böyük, Gen < kan ; geniş: kanış, kanşı.
Gərdan(dən)	< girdə, girdənə, dığırlan\ girdə, girdələmək, qərtər, geridəndən, gayit, (götür)\ deyirləndən, deyismək, dəyişmək\ girdəmək, degirdəyənmək\ gərdidən: < geri\ gerdunə: < girdənə.
Gərdandən	girdə girdələmək, qərtər. geridəndən, gayit, (götür.
Gərdanidən	dığırləndən, deyismək, girdəmək, dəyişmək.
Gərdən	< girdə.
Gərdidən	< geri.
Gərdunə	< girdənə.

Gərəyeş	qarayış, gözləyiş, intizar.
Gəs	< qıṣ, gəsək. Qıṣək: ağız yiğan. tuşluq, kəkrə, dadı acımtırəq, əkşimiş, buruk, ağız yiğıcı olan (heyvaya tay).
Gəştən	< gəzmək (z > ş).
Gəzeş	< kəs(s < >z). kəsmək, gəzən, kəsən\ gəzən\ gigiggan.
Girdbad	girdab. tüvələk, dövrələk, girdələş. girdələp yel, su.
Giriftən	gilifləmək, girləmək, qarpmək.. qaparmaq, qapmaq, geptən. qaptən.
Giyah	< göy. giyək, göyək, göyərmək.
Gogan	< göqlən(göqlənlər). türk ellərindən.
Govdal	1 < köv. govral (gorval)\ 2 < godul: aşağı, alt.
Gozariş	< gəzəriş? \ göz+ əriş: görüntünü söyləmək.
Gozərgah	< keçər + gək.
Gömrük	1) < görəmük < qar. göz. qaramük\ baxılan yer, yoxlanan yer\ < qorumuk\ kəməruk\ qaparuk \ görəmük. (< komrük, kəmrük < kəm. Kəmər?).
Gurestan	< govustan, qonamçılık.
Guşə	< kov, kovşuk, boş.
Guya	görə, yansız, sayaklı.
Gül	< gürçə ¹³ : həlqə, gülün girdə. olduğundan bu adı alıbdı, qalı. naxları\ xal, girdə.
Güllə	< külə, yiğin, yiğrə, pambıq küləsi, qar küləsi, adam küləsi.
Güməltəs	küməngə < kovanga < kov. kömələn yer, gizlənən yer > kəminqah.
Günah	< qın. qınak, qınamak, cazalandırmak, müqəssir görmək.
Güzərgə	< gəzəgə. keçərgə.
Gərdən	qərdən(dən): < girdə, girdənə, dığırılan, dağırə.

Ğelaffarp	qılıfərəb < qıpıl < qapıl (qapan) < qab. qablıq.
Ğeyrə	< qayıt. qayıta ⁸ < geri. dalısı, dolansı, dönsi, izə, izinə.
ğəfc	< kovc, kovuş < kov(= qab).
Ğəfil	< qapıl: bağlı, gizli.
Ğəflətən	qapıl, kınət, dərō. ⁸ , duran yerindən, birdən.
Ğələyan	< qalxayan, qalxan < qaynayan.
ğəllo ğəş	< qıl qış.
Ğəzəb	< qızıb.
Ğina	qanıxlıq, qanıx.
Ğirur	qurum.
Ğurub	kuyqaruyenisey. uyğur, kuruuyğur. kuruqə, batı.
Ğuzə	qoza, qozağ, qozalak, ürək biçimində olan nəsnə. qoz kimi, çam meyvəsinə tay.. bu söz, biçik bənzərliyinən, pambığın "qoz"asına da deyilir.
Hac -vac	aç -maç, açıla qalmak, asılı qalmak, əlsiz qalmak: aciz qalmak.
Haça	< aça. açmaq, haça qulaq, şaxa qulaq, haçalanmaq, şaxalanmaq, şaqqlananmaq.
Halə	< ayla(dolanbac) halğa < həlqə: ay <u>ağılı</u> : ay halqası, haləsi < alqası\ halə, həlqə, alğım, hulqum\ halə: ayla, girdə.
Halu	< alıq, aluk, alçaq, < al. allı, allanmış, pəxmə.
hava	< kova: boş\ hava işlər, sözlər.
Havəng	< havan < kovang < kov > həvək.
Heyran	eylan qalmaq: ayilan qalmaq, dolanbac qalmaq.
həcər¹²	< açar.
Həftə	yeptəlatin. yeddi.
Həlak	həlak < hölak < ölük.

Həlqə	1 < al. alqa. \ 2 < ilgə. həlqəinin əsas işi almaq -tutmaq -bağlamaqdır.
Həmişə	< qamusak, bolına, uday ⁴ .
Həna	< xına, qınak, qan rəngində, qırmızı.
Hənuz	1) < anız. Entek: hələ, indi hənuz çıktı: indi çıktı. 2) < yenüz (henuz: yenğıuz, yenğizə, taza, indilikdə, hələ.
Həps	< kapış, tələ (qısıp).
Hərəm	< hörüm: hörülmü, qorulmu.
Hərgiz	< heç + kəz: heç dəfə.
Həsrət	kəsrət, qısrət.
Həşəri	< aş. aşırı. aşırı, aşmaq aşıralık, xuysuzluk.
həvəh	1. < kovang. 2. oğaq: oğan, ovanq..
Həvəng	həvək < kovəng: oyuk.
Həzm	< əz. əzmək: gəvşəmək, sindirmək, xirdalamaq, sindirmək.
Hica	< aça < aç.
Hicrət	açrat, ayırmaq.
Hobab	< ḡubab < kubbab < kop\ kəf < köp.
Hofrə	<u>kovrə</u> .
Hoşyar	< us. usayıl, usvar.
Hovuz	1) < hovuz < kov. kovuz, açıklık, uçurum, dar yamaçlı dərə\ 2) okoz(çay) 3) oyuz > hoyuz.
Hovzək	< kov. manqal yerinə işlənən kovaq, çukur.
Hulqum	< alkın ⁹ (girilip çıkışlan yer, dardalın, boğaz)
Huş	< us = uzlı huşlı: uslı.
Hücrə	1 < göznə\ 2 < aç.
xahiş	dilək.

Xalq	xalıq, yiğliq, yiğliq.
Xamuş	< qapış < qap.
Xana	< qona < qon. qana, gözün yerleşən yeri.
Xana	< qon. qonqaq > qona..
Xar(pəst)	< xor < kor..
Xar (tikan)	<u>xır</u> < qır, dişli. Xarlı: <u>xırlı</u> , dişli.
Xara	< qaya.
Xepel	köpəl.
Xeraş	< qır. qırış, qırıq, cızıq, cırash, cırnaq. dırnaq. qıynaq, qasımaq.
Xeyir	met < yağır < met > yarık ⁴ .
Xeyli	< key: çok\ çoklı, xeylək\ geyn, gen\ gey: çok.
Xəfə	< qab. qapamaq: bağlamaq, boğmaq örtmək\ <u>xəfəgi</u> : (sıkışıklık) <u>kapaxı</u> .
Xəfif	< qapık.
xəfifcə	(< qap) qapıq, qapıqca, biraz, azın.
Xəftan	qaftan < qaptan: manto.
Xər	< kar\ <i>tutuşdurun</i> : eşək : işək \ ulaq : yol vəsiləsi.
Xərc	met (ÇIXR) ÇIXIR.
xərək	xərçub < qaraçav: qaraçiv. kərəçiv > kərəçi.
Xəsis	< qısis.
Xəsis	< qısis, qısk, qısqanc.
Xəstə	< kəstə(saxta, sakta).
Xətri	qətri < qətdəmək. geri gətirmək, dolayı.
Xəzidən	< xəzmək < gəzmək.
Xəzinə	qazan. (qazanık, qazınak, qazın).

Xiraş	< circaş, cirnaq. dırnaq. qıynaq. darnaq daramaq. yaraq yaralamaq.
xıraşə	< qırasha: qıraca. qırıq olan şey.
Xirə	< girə. xirə qalmaq: girə qalmaq, mat qalmaq.
xırışidən	< axşirudən < aşşırımaq < ağmaq, yükürmək.
Xiş	qoş.
Xiyar	qıra.
Xoda	(d < >c) < qoca: böyük. < qut. böyük.
Xof	1) < qox. qoxan, qoxlanmaq, xoflanmaq\ Xovf < qox, xuxu. 2) < kavf < kav: oyulmaq, çəkilmək. tərsəmək.
Xomrə	komirə < kom < kov. qab.
Xora	böyük xurcun < qara: xaral.
Xord	< qır. qırqaq, qırıq, qırtıq, oğurd, oğur, oğuk.
Xordən	xəvordən, kəvordəv, kovurdən) < kov. <u>kovramaq</u> : qabına almaq\ kovramsak: koramsak: çok yeməklik, oburlık, pisboğaz.
Xub	< kop: çok, yaxci.
Xun	< qan.
Xurak	qurak, quru yemək.
Xuruc	çuxuş, çıxış.
Xurus	< qar(göz). Yemeyin üzü; gözü. qaruş, görüş, qara.
Xuşə	< qovşək, bir şeydən neçəsi bir yerə qovuşmağı\ üzüm qovşağı.
Xət	< qıt, qıtətə.
İclas	iyləş, yləş.
İkrah	< < iğrək, iğrənmək, yikrənmək, iğrəkmək, irgənmək.
İma	< im, him, işaretə.

İman	inanc.
Intaha	ənğ (anğ), enğə, inta, kalö, nişan, istək, dilək.
Irgəncə	sıkınc, qısqınc, qınağ.. < qıṣ. qısındırmaq, qısqınca qoymaq.
Irrigater	< irq, irmaq: təhrik olmaq.
Istadən	üstəmək. Qalmaq.
İstirahət	tıngıç. 7. tınıslıq: tınıçılık. 7, tçnlıq, dəmalış, yal 3. 7.
İşkəncə	< sıxınca.
İşqaf	iç + qap.
İştah	< istəh, istəy\ istəyim qaçı: istəyim qaçı\ istəyi açıq: istəyi açıq\quruq.
Izin	< iz: izir, yol\ izin vermək: yol vermək.
Javingilis	arvarə, fəkk, çənə.
Jıyan	< jilan < cılan < yılan.
Kabus	< qapış, basalak,, qara basma, kaput, alık, sərsəm.
Kaftan	< kap. qapıyan, qapatan.
Kaftan	< kap. Qapıyan\ kəfən.
Kahıl	< keh. kahillik: kəhəllik: kehlik.
Kahin	met < kağin, kağan, xaqan.
Kalbod	qaplıt < qab.
Kaman	< kayman: əyri, büükük.
Kamil	< kom. komıl.
Kaptan	qapayan.
Kaput	< qapax.
Kar	< kereng.
Karandaş	1) ara + daş. qarın + daş < 2) qara + daş.
Karxana	< qayır+qana.

Karmasans	kılınc(qılınc) tanrısı.
Karvansaray	1 < qara + (v)qan + saray\ 2 < kərəvən + saray: büyük yer (kər: xeyli, çok).
Kasa	< qab. kov. kovsa, kovas\ qapça, qabsamaq\ qapcak. qabsak > qasak > kasa. < qapça. qapcak. qabsak > qasak > kasa.
Kaşanə	1) < qış evi) kav. kovuş: kovşana, oyuq.
Kaşawaqpəh	< kasa + bağ: tosbağa.
Kauçu	< kav: boş, gəvrək, quru, puk nəsnə, qolayca tutuşan.
Kavidən	< qav, kav, qab, qablamaq, qavlamaq, kəvləmk < kəv. kav. qazmaq. \ kav: kaşuv, qaşuv.
Kavitə	kövül.
Kavoş	< kov. kavmaq, kovmaq: qazmaq\ kav: kaşuv, qaşuv.
kavoş	< kovşamaq: qazib axdarmaq, oymaq, çavuşmaq.
Kebr	< kebir < köpəriş < köpür. köpürmək, şışmək.
Kepi	< qap, qapuk: örtük.
Kerdkar	< gizir + ər.
Kereşmə	qırışma.
kesvət	met < qapsat: qapayan.
Keş	met < çək.
Keş	çəkilmiş < çək.
Keşəş	met < çək. keş: met < çək.
Keşidən	met < çəki. çəkmək. dartmaq.
Keşik	< çəkmoğul. gec. gecik > keşik, gecikki, gecikki: sonraki, arddaklı, növbəti, gecik: uzanmış, çəkilmiş, gecikmiş. Keşikçi: < kezitçi, gözətçi.
keşiş	met < çək = kiçik: qulluqçu, xitmətçi.

Keşməkeş	met < çək. çək mə çək, çəkəçək: çək ha çək, çəkişmə, çəkələşik, çəkışma, çəkşəmə, dərtiş.
Keşt	< əkiş, əkit.
Keşt	met < əkiş.
Kevlan	< kovlanq: köğalıq.
Keyfar	kaşan. \ kifar: kim\ keydə: gahı.
Kəcavə	< 1) köçəvə, kəçəbə, köçəbə 2) kovəca. qucava: <u>kovcava</u> .
Kəfçə	< kömçə, kəpçə, qapça.
Kəfəl	< kəpəl < kop, göt, almalık.
Kəfəl	< kəp. qab. yançaq, sağır, oturacaq yeri, qıçı, göt.
Kəfən	< kapan.
Kəfgir	< qapcuq.
Kəfş	< qab ; qapışı < kov. kovuş: oyulmuş, kovuşçı: ayaqqabçı.
Kəfşir	(< kov) kovuş(kovduş). su qıbı.
Kəhriz	< kövüz, güng(< kövüng), keşmə, axaq, axar, axıq, boru. yataq, kəsimi, məcra.
Kəlan	< kərən. karan: böyük. kərəm -kərəm: çok -çok = kalan - kalan = karan -karan. kallan: ullaqan, çok. < key. kan\kan vakıt, kan = çan = çanğ = çonğ = çok.
Kəlan	qalın.
Kələk	+ laq. siyahkəl = siyah + qal.
Kəmənd	qapan.
Kəmər	< qur. qay. qurman, qayman. < = çəpər. çəmbər, çəvrə.
Kəminqah	küməngə < kovanga < kov. kömüllən yer, gizlənən yer.
kənac	kənəş < gengəc. danişiq, şura.
Kənar	< qıranq.

Kəndən	< çəntik: kəntik: kərtik: kəsik, qazık (çəntmək: çırtmaq, çımdıkləmək(çəntik, çəntikləmək) kərtik açmaq, çizmaq, yırtmaq).
Kəpəl	< köp, köpük, kümmə.
Kəpənək	qapanak.
Kəranə	kəran, kənar < qırmak < qırang, qırık, qırak < qır.
Kərkəs	ke(ə)r ₁₃ : böyük, iri. ker+quş: böyük quşı kerböş: dev kerboğa : mamut.
Kərknə	< qır. kıran: qıraq, qayı.
Kərt	< kər < kəs. kərtik, kəstik, kəsik.
kəsil	met < səkil, səkül, sökülmüş..
Kəş	met < çək. sək, sak.
kəşakeş	< çəkə çək, çək ha çək. çəkiş bəkiş.
Kəşf	< akçi : ački. Kəşif : aşış, aċış.
kəşf	< kovşamaq: qazib axdarmaq, oymaq, çavuşmaq.
Kəşidən	met < çəkmək.
Kəşk	1) < köç: sütün yağı alınandan son köçən qalıntısı. \ keşkimik: əkşimik < keş: yoğurt qurusu. 2) < çök ; çökək, çökkək, kəsik, əkşimik, çökəlti, çökələk yağsız yoğurtu sütü qaynadılıb, əldə edilən qatık. keş keşkimik: əkşimik < keş: yoğurt qurusu (kəşq < çəkmək, çəkləmək). kəşiq. çəkik. qurut, qaynatılıp suyu alınan ayran.
Kəştì	keçti: geçit aracı.
Kətbanu	1) < key: böyük, hörmətli < Keyvan ₈ : ayal. 2) < kən(ev) + banu.. qantanu.
Kətxuda	< kədxoza < kətqoca.

kəvir	kəşkul < qapşularğaq: zayıf, ərköyün. armas: tarmas. ərincək, arğaz.
Kif	< kipləmək: bağlamaq. sumka: muska > musta > mustpəhləvi > most.
Kılıçə	köpüçə. kölçə, köpçə.
Kinə	qına.
Kırant	qırna < qır ; qıran.
Kirdikar	kirdəgər: dolandıran.
Kiriş	Keşəş: < çək. keş: <small>met</small> < çək, dərtilan, keşlənən, çəklənən.
Kisə	kipsə, kəpsə, kapsa.
Koca	< kaca < kaya < kayda < kay yerdə.
Kodən	1) < küt, güdəng, güdək, təbə yehgil kəllə, samsık. 2) < kəvdən izansız, küt, kor, kəsməz, aptal. kəvdən: boş, kovuk.
kofra:	(< kov. kof.). qutucıq.
kofra:	kovra kov. kof qutucıq (quytucıq)..
Kolah	1) < kov. kovlax, kovlak, oyuq 2) kab, kovlaq, qablak, qablak. küp → küpal → küləp → küləh. < kəllə.
kolbə	< küplə.
Kom	kəfçə < kömçə.
Konam	< qon, qonaq, məzar, qəbir.
Konc	< çön ; çnmək: çöngək > künc kovunc: (kav, kab, qab: qazılmış, kövül, kovır (quyu).
Konkaş	< geniş, gengəş, gengəşləmə, gengişləmə, genişləmə.
Konkaş	1) <u>çen - çakləmək</u> , ölç -biç eləmək, sınırlamaq, sınamaq çən -çək: ölçü, əndaza. 2) < genqləşləmək: qonuşmaq gəngəşləmək qanlışmaq, qanlışmaq.

konyə	1) < qonmaq. qoymaq.) < qondarmaq, qondarma ad.
Korsi	< kürsi: qursi: yiğilmaq.
Kos	< gös. göz < (kov # kop). qozuk, qosuk.
Koşti	< küştü < kücti ⁸ : kücili küçəşmək, kürəşmək.
Kovdən	< küt ; kudək, kudən.
kovdən	< kəv < kav: oyuq, içi boş.
Kuçə	< köç. Köçgə. < keç+gə: keçilən yer.
Kuçək	qır + çək. qıṣ + cık, çıçık, çıçık.
Kudək	< güdə. güdək, qoduk < küt.
Kuftə	< köp. köplə, şışik.
Kuh	< köp. (çox) kuhe < küpə. kubba, gopit, göbə, təpə, təpə, gömünd köp, gop, gup. küp (<u>p > h</u>) > kuh.
Kuhan	< güvən < kop. kopan.
Kulbə	met < qablak.
Kuluçə	1) < külçə, kültə, topalak. 2) Kul+şə: küldə pişən\ küplüş.
Kuluçə	Kul+şə\ küpləş.
Kupal	< kop: yoğun.
Kupal	< kop: yoğun.
Kupə	< kop. Küp.
Kure rah	< gora yol, kürə yol.
Kuruşə	kovruş, yambu.
Kuşış	< qov. qovışış, qovub, qovalamaq.
Kutah	< küt. güdə.
Kutah	qutaq ⁸ .
Kuy	< kov köy: kav. oyuq yer.
Kübəərəb	< qopuz.
Külah	< quylak.

Küləş	< kürək ; kürəmə.
Künc	< kövünc < köv.
Künh	< köh.
Küsti	1) gücti, güclü 2)kürös, görüş.
Küt	kond.
Qab	aşiq gəmiyi. < qab. Aşığın qabarılq, dik biçimi olduğundan bu adı almışdı..
Qabil	< qablı, aibilingilis.
Qabiliyyət	< qab\l. qabel: qabil. qabiliyyətli: qablı. qabiliyyətsiz: qabsız.
qafənc	< kovunc, kovuş < kov(= qab).
Qafil	kapıl, birdən, dərev, biktiz.
Qafilə	< kapilə.
Qafiyə	< qapmak, bağlamaq, qapatmak: qapiya: yiğma.
Qal qozaştən	< qalmaq, məəttəl.
Qalıb	< qab. qab, qabıq bir şeyin üstündə olur, qalıb bir şeyin qabığının ya içindən və ya eşiyindən götürülmüş qabdır.
Qalıb	< qapul _{met} > qalup \ bilok: < böyük \ bılıkaj: _{met} < <u>kapolaj</u> .
Qancar	(< qan), allık, alğın, qızılılıq. ənnik, güögünə(gül rəngli).
Qane'	< qanıq\ qa'ne' olmak: qanılmək, razı olmak.
Qane' қonəndə	qanıqarlıq, doyurucu, qanıkar, qanıxar qanıgar, qanıkdırən.
Qapidən	< qapmak.
Qaranti	< qar (qaramaq, qorumaq)işəniş ³ , işəniç ⁷ .
Qarar	< qaramaq: baxmaqlı. qaralamaq: nişanlaməq, göz öynünə almaq, qaraltı, görüş, qaralan, qarğı.
Qarderfirans	rögərderfrans < <u>qaramak</u> , bakmak.

Qardingilis	< <u>garayan</u> , <u>gorucu</u> , <u>garvil</u> .
Qarment	< qar: göz, görüş. bəzək\ qar+ment, qaramınt, qorumınt.
Qarrə	< qara: torpax, qurax, kırı, qır.
Qasb	qaps, qapsamak.
Qat'	qıtıq, qıt, qatı,\ cut(kat)ingilisi -couteau(kuto)fırans -kart: biçgi, kəsgı..
Qavmış	camış < kömüs: <u>iri</u> , <u>yekə</u> , <u>hündür</u> , suda çimməyi sevən, qaramsıl mal. manda1.
Qayru	gerü, dali.
Qesm	< qıs. kəs.
Qeyrə	< geri.
geyrək	geyrü: dali, son.
Qəba	< kapa (örtən).
Qəbil	< kibil, kimi.
Qəbilə	< < qab. qablaşma, toplaşma. kopala, komala.
Qəbir	< qab. qapır, yerleşik, qılıf, kobur, qubba, gömüt, qonam, sin\ qəbir daşı: heç qonuşmayan. Qəbr: qapan, qapır, qapak: oyuk, qazıntı, çukur, dərin dərə.
qəbr	< qəbir < qab.
Qəbul	qapuz, qapsıl, qablıp, qapılmak.
Qəbz	< kaps, qaps, qapsamak.
Qədəh	< kovdək < kov.
Qəfəs	< kapas.
Qəfəsə	< qab.
Qəfəsə	< qab. qapasa.
Qəhrəman	qayaman, qaraman, qarağan (allah adlarından).
Qəht	< qıt, qıtıq, qırıl -qıtlıq.

Qəl'ə	< qalak.
qələbə	met qapala < qablamaq. (< qap). (a < > ə. qələbə). qapma, qopma durumu. üstünlük. çaldırı..
Qənarə	< qın. qınara, ittiham yeri\szöv\haləti\şı, darısqanc.
qəndil:	(ə < > o. < qonmaq). qondul, qondal. ışığın mumun şamın yağıın qoyulan yeri..
Qərar	< qaralamaq: nişanlamaq, göz öynünə almaq, qaraltı, görüş, qaralan, qarğı, (göz qararı: göz görüşünən ayajıyan, göz çəkimiylə, ölçüsüylə qarar:s qarav: güdülən, saklav, qarak (bakımlı, güdümlü, gözlənimli, bəklənimli).
Qərentinə	< qar. göz.
Qərq olmak	qayıtmak.
qəşəng	gəvşək(bərk qat quru olmayan).
Qətə	< qıt. qıtmaq, qırtık.
Qətl	qətil, < qırtıl.
Qəza	< qıda.
Qəzəb	< ğızıv.
Qıfil	kipil,\ qapıl (kipləmək\ yaplamak\ qaplamaq).
Qıpmaq	< qab. qapamaq.
Qırafik	cızafik.
Qırand	qağan.
Qısas	qıysas.
Qism	1) < qisım 2) kəsim.
Qismət	< qıs. kəs. qarç, bölək.
Qısur	< qıs, əsgiklk.
Qodaxtən	< qo. kov.

Qodar	< keçər.
qofti_{fars}	!: yalan, uydurma.
Qohum	< qovum, kovum, boğum, düğüm. < toxum, doğum.
Qomaştən	< qon, qondurmak.
Qompoz	< kom. kombır: quz, qozl kəmpir < kompir = çönbəlti: əyri.
Qonq	< (mübəhm) < qonğırik. qaranlıq. < geng, açıla (qalmak)..
Qopen	(couperfırans(kupeqoparmak) < qopuq: ayrılmış. tikə kağıaz.
Qors	< qur. qurç. 13: iti. qurmaq. kəsgin qurulmuş, möhkəm.
Qors	< qurç: ötgir, ötgün ucli.
Qosalə	< köçələ, küçilə, çüçülə.
Qostər	< göz. göstər: görsətmək, sərmək(keştər, genqış.
Qosəst	kəs. kəsəst.
Qoşad	< güşatalık: < gəvşəklik. boşluk, açılıq.
Qoşni	< qos, qoşa: cüt : calaşmak, cütləşmək qoşulmək.
Qovah	güvən.
Qovdal	< kovlak = kovkal = qovdal, kovak < kov. kovmaq: qazmaq.
Qovm	< kov. qovşum.
Qovs	< kovus, kavısı < kov.
<u>Qozardən</u>	<u>goyuzmaq.</u>
Qozariş	< göz+əriş. < qoyuzuş.
Qozər	< güzər < köçər < keçər, keçək. < keçər, gəzər.
Qubba	< küp, küpə.
Qunçə	(balaca\ çığa gül) < gül: < gürçə ₁₃ : həlqə, gülün girdə olduğundan bu adı alıbdı, qalı naxları.
Qunə	qın, qıl.

Qur	< gor: kov.
Qur	< gorlamak, quylamak, kovlamak, kovurlamak.
Qur	gor < kov. quylamak.
qur xər	kolantaraa, zolağ eşək, zolağlı eşşək. yaban eşşəyi.
Qurbət	1 - < <u>qır</u> < qırbat (+ bat: mat: may) qırmaq. qırılmış, yurt tutmayan, gəzici, cingənə, qıraq.
Qurub	< qur. qurmaq, yiğmaq.
Qurubban	< qurub + ban < qur. qurmaq, yiğmaq.
Quruh	< quruq, qurak, quram, <u>gurmaq</u> .
Qusalə	< kosala1.
Qussə	tussə, tutsə tutsak tutmak, tuqat, qapsa.
Quşə	< gövşək, kovşak, kovsak, kovsalak, kovlangöz, aralık, buçak, yıkix, cırık. < köv. köşə: burçuk, köşəcik. < qov + sa şa: qovuşan yer, qovşaqq, qoşaqpöh: qucak < kovcak: oyuk, kovuk.
Quva	< çiv, civə, civləmək.
Quvarış	< <u>gəvşirik</u> : ağızda içgənənib yumşaltılmış nəsnə.
Quvşə	< kov. kövşə, kövçə.
Quy qoyeş	< qo. kuy: səs qo vurusan qolaq tutulur.
Quz	qoz < kov.
Quz	< qoz, qozluk: yüksəklik, səslilik (osluq: osurmaqlık) tizfars < tez, iti.
Quzək	< qoz.
Quzəştə	köçəştə, keçmiş, burunki, önceki.
Qürz	< gürbüz. gopuz: şışık.
Qəfəs	kəpəz, qapas < qab.
Qəssab	< kəs. kəssir.

Qəşş	quş. qara quşlı. qəşsili: cinli, tutqaylı, qaqqınılı.
Qətə	< qıt.
Lengə	dəng(d < >l), dəngə: yengə < yanğı > _{met} yaxın, yanaşı, tay. < yan + gə. tay.
Lengə	< lingə, cengə: qol: engə.
Lentmentfərans	ləngəşmək.
Lək	< lax.
Ləng	dəng: ağır. atın pozuk əşkin yerişi.
İəngər daş	dəngər daş, dəndaş, ağıdma daş: ağdıma daş, dənğdər daş(tay daş, yük ağmsın diyə işlənən daş.
İəngər:	dəngər_dəndaş! İəngər daş : dəngər daş, dəndaş, ağıdma daş: ağdıma daş, dənğdər daş(tay daş, yük ağmsın diyə işlənən daş..
Lisidən	_{met} < silmək.
Lülə	< yüyə, ula (bağ, yol), yulə, yolə.
Mandqar	< manqıqı: əbədi, tübölüktü, ölümsüz.
Maryəm	meyrəm ⁴ . 7, beyrəm.
Meh	< bey. beğuk, beğ.
Məhək	sınaş, sınaç, sınav, ölçəm, ölçəm.
Məkidən	< əmmək.
Məkeş	< əm. əmmək. əmiş.
Mə'lum	< bil. bəlli, bəlliç (m = b > bəllüm).
Mənd	< "man" əkinin bir başqa biçimidi.
Məryəm	< meyrəm < bayram.
Məslub	< as. asma. Asılmış.
məsnəd	dayaq.
Mətlik	< bat, batlık, batılık, ərkəklik, yiğitlik.

Misgin	baskın(bas > bis > bis > pis).
Moc	urc. örc, möj.
Moşt	mustpəh. yumuk < sumut (: yumut, yumutka, sumka: sak.
Möhkəm	bekem.
Muştuluq	< mutluq, qutluq, qutlaq, onğur, onğun, şadyanalıq, təbrik\ qutluk sözlər, qutluq telqıramı.
Mükəkbə4	< bükəbə4, qabıq.
N(ö)ov	< yenil no(ö)vruz < yeni üzl növbəti: yeni.. , gələn.
Nagəhan	anğısızın, iskərməstən, ustumtuk, andavşız, güdüşüz.
Naşta	acla, ac olarkən(acıla, açıla)\ acılaca: ac olaraq, ac -acına\ acın: ac ikən,aclalala, aclıktan.
Neştər	< aşta, açmak. qan almak üçün açmak.
nəqş	< naxış, Yanğış eks.
Nər	< ər.
Niku	< eyku, edqu, iyi.
Niş	< dəş. < inş < inc? .
Niyarançılık	< anğrançılık < anğ. anğamaq: düşünmək, sonqlamaq.
Nöruz	1) yeni üz (yenüz: yenüs: yenüş: yenük. 2) < yeni + yaz (yüz) > yeni yüz > nevriz. təzəlik, yenilik.
Numayan	önqəman.
Nur	< yenur, yınır, yılır, yanur, yanır\ nō: yenil nōru: yeni üz.
Oc	uç, uş, qalx, ulan.
Ooc	uc.
Oraq	boraq\doraq: diro.
Orijinlatin	oruq, uruq (Uruq tutmaq: qohumanmak\ birləşmək) Orijinal: oruq, uruq.
Oruc	< ər (ertə: səhər) + gec (gecə: akşam). gecə -gündüz.

osyan	üşyan, qalxmaq.
Otli aş	səbzı pilo < sovzu pilo.
ovc	< uc, bir şeyin ən uca ucqar yeri.
Ovc اوچ	< uc. uca: əmzik.
Ovisayan	yalpıldayan, rəh bə rəh, ovşın atanı ovişim: dürli rəhli.
Ovlad	oğ = öğ + lat.
Ovliya	ulular.
Ovraq	< orqaqdivan, oğuk, urmak.
Paşa	= basa.
Paçə	< paşa < paçaq < pasaq < basaq = <u>bas</u> .
padaş	< başad, başlıq.
Padşah	< başdaq.
Pakat	1) < bağ, bağa, bağat, bağlı. 2) _{met} qab, qapık, bağlı. kapat. qapit.
Palayış	< parlayış.
Palayış	1) yalayış (yalamak, təmizləmək) 2) parlayış.
Para	< yara.
paras	< paras: para: tikə. yırtıq.
Paşna	< basma, basmana.
patıq	(d < >p) < dadıq. sıx sıx alışib gedilən yer.
Patrik	< <u>bat</u> (<u>batır</u>), <u>batırıqərəb</u> , <u>batan</u> > <u>patriarşı</u> (<u>Patırıldı</u> : <u>tapırkı</u> , <u>tappıldı</u> <u>pattamak</u>).
Patuğ	1) < batıq. batkak. 2) _{met} < topak < tapik < tap. tapmaq.
Payaq	= dayaq.
Payan	< dayan. <u>payanq</u> < ayanq (ayak) < adak.
Pedram	< bezram > bayram.
Pesər	pöhrə, beçə, oğul.

Peşə	< iş _ peşə.
Peşman olmak	boş. boşman. boşunmakqə: tövbə etmək.
peyda	< met <u>tapya</u> .
Peyda	tapa.
Pəncə	çəng < çal. çalmaq, çalqamaq, çanqlamaq > çəgləmək > çəngəmək > pəncəmək. < pəns(qısqac).
pəncərə	< çapanca.
pəncərə	met < çapıncaq < çapa: çapıq. deşik.
pənçərə:	< çapılmaq: cırılmaq.
Pəns	qısqac.
Pərakəndə	sərələnce.
Pərdə	(< bağtar: bağ, bağlat, tor, toz) duvaq, örtük, girdək, gərdək, şərşəv ³ , çərşəv. toxuq ¹⁴ . ağraltı (< ağ: tor) ağrıtı, qaraltı, kölgə: <i>bir ağac pərdəsinde(ağraltısında) bayıldıq</i> <i>(istirahat etdik)</i> .
pərdə	< > dəri? ? .
Pərəstar	(r = s) < bəs (bəsləmək). bəsəskar. bəsərkar. 2) met < pəsərkar < bəsərkar, bəsliyən.. pərətidən: istəyən, barıştılan, varışar: pərəstar, varışqar.
Pərxaş	< vurqaç, vruşqan.
pərxaşgər	< vuruşqar.
Pərişan	< bur ; burulşan, buruşuk\ bulaşık: <u>bulaşın</u> ⁸ saçlar: parişan, dolaşık darmadağın, saçlar.
Pərişan	< buruşan.
pərişan	pərəm pərəm, pərən pərən, param parça, darmadağın.
Pərtöv	parıltı: varılıtu > pıvartu: hamməsində varmak, irmək.

Pərvəriş	< barvarış < bar. barlandırmaq baraşış, tarayış, arayış, sarayış, bacarış.
Pəs	1) < bas 2) ast, sonra. pəsəymək: düşmək).
pəs	püsüğü, bas.
Pəs	past, pas < bas, (bas > bış > bis) pəs, pəst, pis.
pəstu	basılı, basdı.
piç	< burç < burq. burqac, büklüm, qıvrım.
Piç	burç < bur. buruq, burmaq.
piç	< çəp < çap. çapiq. piçeş < çapış(çapmaq: qırmaq, burmaq, sarımaq.
Piçapiç	< bükə bük, bükür bükür,burux burux.
Piçək	< bürçək, çırmışiq, dırmaşıq.
Pıcı -piçi	biçik biçik qonuşmak.
Pir	bir, yekə, böyük, dikə > təkyə.
piramun	< buramın < burmaq, bürümək.
Pisimist	< pis. qaramsər, bədbin.
<u>Pis</u>	<u>< baş: öncəlik, çıkış, doğuş, oluş</u> piş qaravul < baş qaravıl pişrov < başçıl pişa piş < başdan başlı pişani < baş yanılı pişvənd < baş bəndlı pişahəng < başaxınlı piş aməd < başa gələnli piş avərd < baş varanlı piş imam < baş imamlı piş firuş < baş verişli pişgah məylisin başı < başgələ piş nişin < başda oturanlı.
Pol	< bel, bol. dış ya iç görünüş. (qoğzak yer # cukur yer).
Por	dol.
Porsiş	soraş.
Porz	< pürz, pürsə, pürüz. burç.

Pöhrə	< pür. tür. tör. barlağ > bəhrə Pöhrəmək: kübbərmək, pırsıb qalan ⁸ .
Puç	< boş.
Pusidən	< pas: pos. pasmaq, pırsımaq paslanmaq, dadlanmaq.
Puşak	bürgək, bükrək.
Puşidə	bürkidə: bürünmiş\ poşitaq ← bükitak.
Püsgül	(> müşgül)qonaq, qoruk, çıkıştı, artıklık, əngəl, bir şeyin düzlüğünü pozan çıkıştı, gədik qusur kimi şeylər, mane'\ püsgüllü iş, <i>pürçüklü iş:\ püllüşlü iş</i> .
Raqqas	met < salqaq, sarqaq, sallanan, sarqanan, dönən.
Rastlatmaq	raslatmaq(< (r = y) yas: düz, doğru, doğur: olan, gələn.
Rəfiq	< yağıq: rafuq.
Rəxşan	< yakşan.
Rənc	< inc.
Rəncur	incir ⁴ .
Rəndələmək	< rəndəmək < yontamaq < = yoncamaq.
Rəsid	yetiş < yet. yetmək\ residə < yetmiş.
Rəsidən	ırsimək, ərsimək.
Rəsidən	< ırsimək, ərsimək, ərsimək, ərmək, reichen, eriqoyu.
Rəsidən	< ərismək: çatmaq.
Rəşid	uruşit: vuruşkan.
Rəvan	"a" səsi sözün başından düşməklə, arxan >ravan olupdu.
Rə'y	oy? .
Rıştə	< əriştə < ərmək < ər. ərişmiş, uzanmış, çəkilmiş, sərişmiş. < iliş(c)ə.
Roğən	yağ.
rufə	< örü < höruk < hörmək.

Ruh	uruk, iç.
Ruz	düz, üz.
sabidən	< savidən. sıvatmaq, sıvamaq, sıvaşdırmaq. saflamaq, savlamaq, zağlamaq, sulamaq. ititmək.
Sadir	< sat. satıq.
Sağar	< sağmaq. ayakçı, qımızçı > sağər.
Sahab	< sakav : saklayan, qoruyan,saxlayan, saxlaci.
Saxtən	sağ(h)lamaq.
sak	(1) <u>saklamaq</u> : qorumaq) qoruyan. 2) _{met} < > kas, <u>kapsa</u> < qab.
Saman	< sağ ; sağman.
Saruc	< sərimək, hörməyə yarayan suyuq maddə.
Sasan₃	< çəçen ₃ , çəçən ₇ : aşiq, ozan.
Sazqar	< saz(yaraq. silah) + qar(iyəlik, sahiblik simgəsidi).
Securite	< sak. sakramaq, saxlamaq, sakarlı, sakral, sakur, sak, sakçı.
Sekret	< sak: saklanmış, gizli.
Sekreter	sakritar: dəftər başçısı. < sak(: qorucu, saxlamak, qorumak, gizləmək).
Sektör	< kəs. sık, böyükleşmiş.
Seküritə	< saxlançıç, qoruluş, bimə.
Seri	sıra, qatar.
Seriş	< kiriş, kireç.
Setizidən	səkizidən < səkəmək: sıçramaq.
Seva	< sava(savmaq, ayırmaq) qıraq\ sav: çəkil.
Sever	< sivri: iti, itiz, tiz, tez.

sevq edmək	< 1. suyqlamaq, suqamaq. savqamaq, göndərmək, soxmaq. < 2. çevkəmək. çəkmək, çevirmək. çəri sevqeddi: çəri çəkdi.
Seyqəl	sığal (şığla, şıvla, şövlə), sığallı seyqəlləmək: sığallamak.
Seyr	sərilmək, sarılmək, səretmək: seyretmək, əsmək, sərilmək.
Səbbəərəb	səpilən.
Səbus	< süpusə < süpürüntü, səpıntı, kəpək, buxcunun ağızından tökülən un, oğuk, tozağ, xirdalıq.
Səbzi pilo	< sovzu pilo, Otli aş.
Səciyyə	< seçih.
Səd	< bəd. çət. boğut, saktağ, su saktağı.
Səf	< > sap, sırası. qatar, sıra, sərəng, cərəngə, cərgə.
səgzidən	< səkmək < səkə.
Səhər	çikar.
Səhih	sağın.
Səxt	1) < sərt, şaxt, şax -2) sıx. sıkt, sıkış, qısıt.
Sək səkə	< sək. səkmək: səkə səkə: dura dura: sərçələr səkə səkə yerir toxuna toxuna: daş səkə səkə gözdən itdi durmak, kəsmək: ağrısı səkmədi.
Səka	(< saklamaq). Belikdə kürekdə ok qoyacak qab.
Səkəmək	iki ayağı bahəm(bir arada) çəkmək, hoplamaq.
Səkir	əsrük. məst.
Səkizidən	suksumaq. səkəmək. səkmək: atılmaq, sıçramaq. çalıqlanmaq, əyilmək, dik dik atılmaq.

Səliqə	çalqa (ç = s) < çal. çəlim, çalım, çalqalı: salqalı, calmaq, kəsmək, biçmək. düzənə qoymaq, davranış, biçim, ülgü, ölçü, çəlimsiz, çəlimli, rəftar.
Səncidən	sanaclamak: ölçmek, düşünüp seçmek.
Sənciş	< san. sanqıç.
sənəd	dayaq, arxa.
Səngin	< salqın.
Sər	sak ; <u>savsaqlamaq</u> , <u>savsıramaq</u> .
səra	< saray: hisarlı büyük olan yer. büyük bir yerdə çoxluğu gösterən söz, bir çoxluqla sarılı sarılmış səpilmiş yer. qorunmuş yer: <i>kitabsəra</i> : <i>kitab</i> çox olan yer.
Sərdar	sal: uca, ağır, hündür qaya\ < saltər: uca, hündür, atlı kişi\ saltanat.
sərkeşlik	gürəlik, daşqınılıq, önəgilik, zıپırılıq.
sərv	(< sərpilmək: sərvilmək, sivrilmək, tilənmək, uzamaq, boyatmaq.).
sərv	(< sərpilmək: sərvilmək, sivrilmək, tilənmək, uzamaq, boyatmaq.).
Sərv(ağac)	< səlv, səlvə, salvın(< sallaq)? .
Səvar	1) < at sürər, at çapar 2) su + ər 3) subəy.
Sifariş	buyruq, ısmaris.
Six	< sıx < sık (iti)\ ciş.
Sikin	< səkmək.
silsilə	< sır -sıra < sıra -sıra.
Silsilə	sıra sıra(ard arda).
Sinə	< sin. qapayan, qabırga, örtən,\ sini: içine alan, saklayan.
Sini	< sin, qapayan, qabırga, örtən,\ sini: içine alan, saklayan.

Sipər	< savmak. qovmak savar, savak.
Sipürdən	ispürdən, ismürdən. (m < > p) < ismaramaq < is: iyə: sahib. iyələndirmək, söyləmək, bırakmaq, vermək, yüklemək. sıvırdən.
sirayət	edən < sırtqan: >, bulaşan..
Siringidən	< sərmək. gengitmək, genətmək.
Sirud	< sərimək, sayamaq, <u>sava</u> .
situn	dirək.
sıvra	sıvırıya, axarlı, uzun uzadı, sonsuz (> siberyarus).
Siyavuş	< sıyavız(andın danantarama).
Sofrə	< sırfə < sıpra < _{met} sırsa < sərpə < sər. sərilmış.
soxənçin	dinçi(< dinqiçı).
Sorağ	_{met.} soğur < soğurmaq, somurmaq. Sorağ gereftən: < sor. sormaq, əmmək.
Sorağ	soru.
Sorx	< saruq > zarx.
Su be su	sov sova. sova sova.
suxarı	< su suz, qax. qurumuş, bəksimit, bərkimiş.
Sultan	< salt. sal: böyük\ saltər: atlı ər.
sut	siğit ¹⁴ siğitmaq ¹¹ . 14: <u>çığırməq</u> , yayqaramaqt.
Suz	< CUZ ⁸ . CIZ ⁸ , CİZİŞ.
süpah	< subəy. subağ < su: qoşun, arteş < artış < (1. artmaq. 2. aşmaqt: bir araya gəlmək).
Sürət	< sürmək < sürğət, sürtəğ < süryəş = ildam. 9, yildam ⁴ ,
Səbok	< səpuk < çapuk < çapık < çap.

Səkku	səkki < səki < səkəç < sək. səkmək. Səkrəmək: sıçramak, atlamaq, durmak, durak yer, qovzaq yer, sıçrak sadir ləmkəyələmi vardır (pərt olmak: daşlanması).
Sənduq	< sal. saldıq: yük yeri.
Şalvar	< çuğar.
Şapka	qap. qapka, qapuk.
Şegəncə	met qısqınc, qınağ.
Şeh	met < yaş.
Şekoftən	(çıkaftən): < 1) çıksamak, 2) açıkmak.
Şeltaq	< çal. çalıq. çaltaq < çalmaq.
Şəban	supan: su(qoşun, sürü) + pan (van\ qan\ xan).
şəban	şoban, çoban.
Şəbixun	< şabuvul ⁴ < çapıvıl ⁴ < çapmak (çapan, çaltan) çapıqın: çapığın akın, yürtül, yağırıltu.
Şəkaçak	< çakaçaq: bərk şeylərin bir birinə çırپışmasından (dəydiyindən) çıxan səs.
Şəkil	< çəkil, biçim.
Şəkil	çəkil(çəkilmiş) < çək. çiziklanmış çizili, sınırlanmış sınırlı.
Şəltuk	< çəltik < çatluk: çatıklı, çatık: bağlı.
Şəntəəreb	< çəntə, çanta.
Şərq	< şığış, çıkış. gündoğar, gün çıkış(şığış). Şığış.
Şikaf	< çıkvav. met < > kəşf.
Şikəm	< içkəm.
Şikəncə	1) < qıṣ. qısqınca qoymaq, qısındırmaq. 2§ sıkanca.
Şikoftən	< söküftən. Şikuftə dəm: sökük dan\ softə: söktə, sökük.

	(Şikuftən < açıktən. Şikuh < söküh\ Şikuh: söküh < sök. çık. çıkuv.
Şinas	sanış, tanış (> sınat > şinas).
Şir	< sırlı rəng, boyalı burda rəhli su: süt.
Şır	< şıgır (sıçramak, yükürmək, şaxmak).
Şircə	< şıgırmak, şıgırsamak → şıgırsa → şircə.
Şirə	< şirə, rubb, doşab..
Şitab	met < daşab, daşiq, hərəkətdə itilik.
Şivən	met < çıgvın, şıvğın, cıvgın.
Şoxm	şixim, toprağı çıkarmaq şıgır: < çıkış. çakmaq, şakmaq. soxum.
şoxm	< şuxum < soxum, soxmaq, sökmək.
Şoxm	< söküm..
Şoq	şevq, zəvq.
Şövq	zövq < sövq, sevg, sövük.
şuridən	şorlamaq, şırlamaq, şarlı şarıl axmaq.
Şuriş	< aşuriş, aşırış.
Şuyeş	< 1) yuyış, yuviş (yumak: yuymak)2) suyiş(suymak.
taqımsı	(< taq. tax. tıq. dik). taxa, dikəsi, taqqası. iticə, yeyin.
Talab	(< dalab < dalmaq). batlaq..
Talvar	(< dal). talvara: büyük kəsilmiş ağaç.
talvar	dalavar. <u>dal</u> ilə örtülmüş külbə dam. <u>dalvarlıq</u> , kölgəlik.
Tar	< tel.
tar(mar)	dağrı (mar) < dağıtməq.
tarac	dalac >. qarət.
taraşlamaq	daraqlamaq: təmizləmək, arassalamaq.
tarix	cartay ¹² .

tarix	< dəriq: dərmək, daramaq.
tavaf edmək	dolaymaq, dövrəmək, dövrün dolanmaq.
Tayer	< teqer, təgərg: < toqaraq ⁶ : girdə, tuqaraqça, tövərək, təkər.
Tayfa	^{met} < topay > toypa > toyfa > tayfa = tabı ¹⁴ .
Tayp(tipe)	< təp. təpmək.
Tekyə	dikə, tikilmiş.
təb'	< təpmək: tabmaq: basmaq.
Təgərg	təkərək, yumru, dolquqtarama.
təgərg	< təkərək < təkər: girdə.
Təqass(>ərəb)	taqas(< tak. tax. tok. tuq. tüq). taxmaq, dəğişmək, qarşıt, tax -dəgiş. tax -döyüş. təgiş -töküş, dəyiş -töküş. dəyiş - toxuş(alış -veriş).
takaş	qarşılıklı ödəmə, əvəz. taxmaq: vermək, atmaq.
Təqaza	(bax. təqass). < taqas. takuş(< tak. tax. tok. tuq. tüq). taxmaq, takınmaq, dəğişmək, istək, iştək. gərək.
Təlafi	səs dəğişməsi ilə "tak" sözündən alınıb: bax: təqass. taqqa -talavlamaq: qasıtsız bir seyi vermək, boş yerə xəşləmək.
Təlaş	< dalaş, dalaşma, cəng, döyüş, savaş.
təlaş	< dalaş < dalaşmaq: savaşmaq. çarşışmaq.
tənxah	tanqaq.
tərəf	keçə, yan.
tərtib	< dərmək.
Təzyiq	tez, bu kəlmədə itilik, çağlıq var.
Tipa	< təp. təpik, təpən, dibək, basmaq.

tir	dir, diriq: qoǵzaq, dik, tiz, tez.
tıraşa	dalaşa, dalaş, ağaçın qamışın sırımasından olan dala..
Tışə	(< diş. deş). kəsən.
Tiz	< tez. tir, dir. biz, iti. isi.
Tond	< tün: qara. tüt, tütsi.
torǵaq	torcu, toruqcu (> darǵa > daruǵə _{fars}).)gözətçi, qorucu..
tosan	(< tavsqan). 1. ası, önəgə, inad. (> tovsən _{fars}). 2. ərköyül.
Tuğlu	vəzir.
Tulu'	< doğu? .
Tumar	1) (< dürmək: burmaq). uzun olan burulan kağız) tümmək: yiğmaq.
ud	< öd: qoxu.
ud ağacı	< öt ağacı.
Vəhn	< kəhn < kəvn < kav: kavşak.
Yaru	< yarqu: insan, kişi, adam. ucuz alan qız satan yarqu(> yaru: insan, kişi, adam).
Yavaş	< yay : qola, asta ⁴ . tez gəl <u>yay</u> ged. yayrak, açılmış, sıx yox yayvaş: yayran, yumuşak.
Yeqanə	< yeğvana, üstün.
Yureş	< yeriş, yürütş, yürütüş, yeriyiş.
Zevq	< <u>sevq</u> < sevq. sevmək.
Zikarə	< sikkər < səkmək(atılmaq. çəkilmək, çəktirmək). önəgi, öngəri, öngürü, önəgə, öngəc, sözə baxmayan, inadçı, gürə, yavuz.